

Лопасєв Дмитро Валерійович
студент 1-го курсу магістратури
факультету кібербезпеки та інформаційних технологій
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Автоматизований, швидкий та ефективний пошук рішень операційних і стратегічних проблем покращує динаміку розвитку сучасних організацій. Об'єктом дослідження є особливості застосування методів підтримки прийняття рішень з використанням якісних і кількісних методів для оцінки найбільш ймовірних альтернатив розвитку бізнесу. Отримані результати підтверджують певні переваги та недоліки використання цих систем, через що вони не завжди використовуються у повній мірі.

Прийняття рішень проходять через життя людини, будь то особисте чи суспільне. Кожен день ми приймаємо багато рішень – від простих (що одягнути, який маршрут вибрати, щоб доїхати до університету) до складних (вибір проєкту містобудування, системи управління процесами, стратегії розвитку компанії), помилки яких можуть мати серйозні наслідки.

Прості рішення можна приймати миттєво, не замислюючись. Але складні рішення мають більше часу на обдумування, оскільки вони безпосередньо впливають на результат діяльності.

Основні переваги, які отримують компанії, що використовують у своїй діяльності системи підтримки прийняття рішень:

1. Економія часу. Незалежно від галузі або рівня прийняття рішень, час відіграє важливу роль. З самого початку технології підтримки прийняття рішень усіх категорій були розроблені для спрощення роботи. Це дозволяє підприємствам швидко діяти, зрештою скорочуючи час виходу на ринок.

2. Покращення точності даних. Аналіз та інтерпретація даних пов'язані з людською упередженістю. Оскільки кожна людина мислить по-різному, універсальної істини ніколи не буває. Системи підтримки прийняття рішень аналізують дані та подають їх точно без будь-якої суб'єктивності. Це підвищує здатність приймати кращі рішення.

3. Стратегічна перевага. Технології підтримки прийняття рішень змінили підхід бізнесу, враховуючи економічні фактори, минулі та

поточні тенденції у визначенні витрат і прибутків, а також загальної вартості. На основі цих даних організації можуть знайти найкращий курс дій, який забезпечує вищу цінність за меншу вартість.

4. Швидкість. Спрямовування компанії в правильному напрямку допомагає компанії випереджати своїх конкурентів. Використовуючи доступну інформацію, можна спрогнозувати майбутні доходи та очікувані зміни ринку. Наприклад, як організації встановити ціну на кожну квартиру, щоб вона продала їх за найвищою ціною в короткостроковому періоді з найбільшим прибутком.

5. Зменшення витрат. Вартість зберігання інформації, обладнання, комп'ютерів та інтернет-технологій зараз значно нижча. Це означає, що ціна технологій прийняття рішень дозволить більшості компаній додати їх в свою роботу [1, с. 47].

Однак, використання систем підтримки прийняття рішень пов'язане з низкою невизначеностей, через що вони мають певні недоліки:

1. Система підтримки прийняття рішень переважно базується на кількісних даних, і важко аналізувати нематеріальні чи невизначені дані. Насправді деякі значення можуть бути не конкретними в плані чисельного визначення показників. Кінцевий результат повинен бути належним чином розглянутий організацією, і для прийняття остаточного рішення необхідно використовувати власне судження.

2. Помилки проєктування. Система розроблена для задоволення конкретних потреб осіб, які приймають рішення. Якщо клієнт (організація) точно не знає, чого він хоче від технології або як вона повинна допомогти у роботі, буде досить важко спроектувати систему, яка б відповідала його потребам. І при використанні результати можуть бути не такими, як спочатку очікувалось.

3. Інформаційне навантаження. Коли система аналізує всі аспекти проблеми, вона ставить перед користувачем дилему: що врахувати, а що – ні. Це пов'язано з великим обсягом інформації, що обробляється в процесі автоматизованої роботи.

4. Опора на штучний інтелект. Технології підтримки прийняття рішень інтегровані в бізнес, щоб приймати повсякденні рішення швидше та легше. Однак особи, які приймають рішення, можуть бути не в змозі відточити свої навички через надмірну залежність від використання системи [2, с. 231].

Завдяки порівняльному та аналітичному аналізу сучасних аспектів і проблем технології підтримки прийняття рішень у різних сфе-

рах людської діяльності було виявлено, що з роками ці системи стали простим та ефективним технічним засобом для автоматизації процесу виявлення проблем та ризиків за різними сценаріями під час реалізації виробничих проєктів і допомогли організаціям досягти успіху в бізнесі, почуватися комфортно в повсякденній роботі, але на даний момент багатьом важко їх використовувати і провести інтеграцію в свою сферу діяльності досить складно, що може бути викликано страхом навчання та впровадження нових технологій. Крім переваг, про які йшлося вище, системи підтримки прийняття рішень мають певні недоліки, тому результати, представлені системою, можуть не бути на 100 % правильними.

Список використаних джерел

1. Рудніченко М., Отрадська Т., Шибасєв Д., Петров І., Полікарпов М. Розробка системи підтримки прийняття рішень для менеджера з управління ІТ-проєктами. *Інформаційні технології та суспільство*. 2021. № 2 (2). С. 50-57.
2. Бідюк П., Тимошук О., Коваленко А., Коршевніук Л. Системи і методи підтримки прийняття рішень. 2020. № 4. С. 230-234.

Науковий керівник: доц. Чепурна О. Є.

Сопільняк Карина Олександрівна

*студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПИТАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ще з початку епідемії COVID-19 як українці, так і увесь світ були змушені приймати нові виклики, навчатися жити в новому, дистанційному форматі. Обмеження через поширення вірусу торкнулися усіх сфер життя. Співробітники багатьох підприємств, компаній, фірм були вимушені працювати поза межами офісів та своїх постійних місць роботи. Вони користувалися домашніми інтернет-мережами, підключалися з пристроїв, які, на відміну від корпоративних, не були належним чином захищені. Величезна кількість даних опинилася без належного захисту. З часом ми певним чином призвичаїлися